

Neuvottelut Servica Oy:n kanssa

101/00.04.02/2022

Kunnanhallitus 28.03.2022 § 62

Valmistelija: kunnansihteeri

SOTE- ja pelastustoimen sekä niiden tukitoimintojen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille 1.1.2023 lähtien. Kunnat eivät voi jatkossa tuottaa tukipalveluja hyvinvointialueille.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen väliaikainen valmistelualue (VATE) on tehnyt 18.10.2021 päätöksen tukipalvelujen tuottamisen valmistelusta nykyisten tukipalvelualueyhtiöiden pohjalle (Servica Oy, Sansia Oy, Monetra Pohjois-Savo Oy, Istekki Oy, Sakupe Oy sekä liikelaitoskuntayhtymä Islab). Ruokahuollon palveluntuottajana tulisi toimimaan Servica Oy. Tukipalveluhenkilöstö, jonka työpanoksesta vähintään 50% kohdistuu SOTE-palveluihin, siirtyisi liikkeenluovutuksella hyvinvointialueelle 1.1.2023 lähtien (laki sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta).

Sonkajärven kunnassa SOTE-aterioita valmistetaan Mosaiikin ja Sukevan keittiöissä. Mosaiikin keittiössä valmistetaan Mosaiikin, Tuulikanteleen ja kotihoidon asiakkaiden ateriat. Sukevalla valmistetaan Mäntylän, Pirtin ja kotipalvelun aterioita. Koska Mosaiikin keittiön ruokapalveluhenkilöstön työpanoksesta 100 % kohdistuu SOTE-palveluihin, ovat Mosaiikin keittiön seitsemän ruokapalvelutyöntekijää siirtymässä 1.1.2023 hyvinvointialueen palvelukseen, ja edelleen Servica Oy:n palvelukseen, mikäli se tulee vastaamaan hyvinvointialueen ruokahuollosta. Sukevan keittiön työntekijä ei ole siirtymässä hyvinvointialueelle, koska hänen työpanoksestaan valtaosa kohdistuu kunnan omien toimintojen (koulu ja varhaiskasvatus) ruokahuoltoon.

Mosaiikin henkilöstön kanssa on käynnistetty yt-neuvottelut hyvinvointialueen (ja edelleen Servica Oy:n) palvelukseen siirtymisestä.

Sonkajärven kunnan tahtotilana on, että kunnan SOTE-asiakkaiden ateriat valmistetaan myös 1.1.2023 jälkeen Mosaiikin keittiössä, vaikka henkilöstö siirtyykin hyvinvointialueen (ja edelleen Servica Oy:n) palvelukseen. Servica Oy:n suunnitelmien mukaan hyvinvointialueelle ollaan kuitenkin rakentamassa alueellinen keittiöverkostomalli, jossa hyvinvointialueen (sisältäen Sonkajärven kunnan SOTE-asiakkaat) palvelutarve toteutetaan alueellisista tuotantokeittiöistä, joissa lisälmeä lukuunottamatta toteutetaan myös ko. kunnan muut ateriapalvelut, kuten varhaiskasvatus- ja kouluateriat. Mikäli kunta vastaa omasta ruokatuoannostaan (koulut ja varhaiskasvatus), toteutetaan alueella sijaitsevat sote-ateriat toisaalla HVA:n alueellisesta tuotantokeittiöstä ja huolehditaan jakelusta paikallisesti. Kunnissa, joihin HVA:n alueellinen tuotantokeittiö syntyy,

toteutetaan liiketoiminnan siirto Servicalle. Silloin kunnan rooli tukipalvelujen järjestäjästä muuttuu palvelun tuottajasta tilaajan rooliin.

Sonkajärven osalta Servica Oy:n suunnitelma tarkoittaa sitä, että mikäli kunta pitää koulujen ja varhaiskasvatuksen ruokahuollon kunnan omana toimintana, ei SOTE-asiakkaiden aterioita valmisteta 1.1.2023 jälkeen Mosaiikin keittiössä, vaan jossakin muussa alueellisessa tuontokeittiössä, ja Mosaiikin keittiö muuttuu valmistuskeittiöstä jakelukeittiöksi. Mikäli kunta kuitenkin ulkoistaisi koko ruokapalvelutuotantonsa Servica Oy:lle, voisi SOTE-aterioiden valmistus säilyä Mosaiikin keittiössä.

Sonkajärven koulujen ja varhaiskasvatuksen ateriat valmistetaan Sonkajärven yhtenäiskoulun ja Sukevan koulun keittiöissä. Mikäli Mosaiikki siis halutaan säilyttää valmistuskeittiönä, pitäisi myös yhtenäiskoulun ja Sukevan keittiön toiminta ulkoistaa Servicalle.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluehallitus käsitteli tukipalvelujen tuottamista kokouksessaan 21.3.2022. Päätösehdotus oli, että aluehallitus päättää, että hyvinvointialueen tukipalvelut hankitaan hyvinvointialueen osaomistukseen tulevilta in-house yhtiöiltä; Servica Oy, Sansia Oy, Monetra Pohjois-Savo Oy, Istekki Oy, Sakupe Oy sekä liikelaitoskuntayhtymä Islabilta (myöhemmin hyvinvointiyhtymä). Aluehallitus kuitenkin päätti yksimielisesti palauttaa asian valmisteluun seuraavasti:

- selvitetään käänteisen sidosyksikköhankinnan mahdollisuudet tukipalveluiden hankinnassa
- tiedot hyvinvointialueen kautta inhouse-yhtiöihin siirtyvän henkilöstön määrästä
- arviot esitettyihin ratkaisuihin liittyvistä kustannussäästöistä
- ruokapalveluja koskevan tilanteen selvittäminen eri kunnissa yhdessä kuntien ja Servican kanssa.

Lisäksi päätettiin, että jokaista inhouse-yhtiötä koskevat tukipalveluhankinnat tuodaan hallituksen seuraavaan kokoukseen erillisenä pykälänä.

Sonkajärven kunnan Mosaiikin keittiö on nykyaikainen valmistuskeittiö, jota on laajennettu vuonna 2019. Samassa yhteydessä myös laitteistoa on uudistettu. Laajennusinvestoinnin kustannus oli noin 600 000 euroa. Keittiö on teknisesti hyvässä kunnossa.

Keittiön käytännön toiminta ja reseptiikka on suunniteltu vastaamaan SOTE-toimialaa. Myös yksilöllisiä makutoivomuksia on voitu hyödyntää asiakassuhteissa.

Mosaiikin keittiöstä toimitetaan aterioita samassa rakennuksessa sijaitsevaan muistihäiriöisten tehostettuun palveluasumiseen (18 paikkaa) sekä läheiseen Tuulikanteleen kiinteistöön, jossa on yhteensä 58 tehostetun palveluasumisen paikkaa (kuljetusmatka on noin 1 km). Lisäksi aterioita toimitetaan tällä hetkellä 14 kotihoidon asiakkaalle.

Sonkajärven kunnan strategisena tavoitteena on, että kaikista

elintarvikehankinnoista 17 prosenttia on lähiruokaa. Vuonna 2020 lähiruuan käyttöaste oli 22 prosenttia. Mosaiikin keittiö hankkii lähiruokana mm. perunoita, juureksia ja marjoja.

Sonkajärven kunnan tahtotilana on, että Sonkajärven kunnan SOTE-asiakkaiden ateriat valmistetaan myös 1.1.2023 jälkeen Mosaiikin keittiössä. Perustelut ovat seuraavat:

- Ruoanvalmistuksen jatkaminen keittiössä, joka on teknisesti hyvässä kunnossa, ja jota on juuri laajennettu yhteiskunnan varoin, on koko yhteiskunnan tasolla tarkasteltuna kokonaistaloudellisesti edullinen vaihtoehto.
- Keittiö palvelee 100 prosenttisesti SOTE-toimintoja. Toiminta ja reseptiikka on suunniteltu SOTE-toimintoja varten.
- Ruuan valmistus Mosaiikin keittiössä on logistisesti järkevää sekä talouden että ympäristön näkökulmasta, koska aterioita toimitetaan samaan kiinteistöön sekä lyhyen kuljetusmatkan päässä olevaan kiinteistöön.
- Valmistuksen säilyminen Sonkajärvellä vaikuttaisi positiivisesti kunnan työllisyyteen.
- Paikallinen ruoanvalmistus mahdollistaa lähiruuan käytön ja siten tukee paikallista elinkeinoelämää
- Ruoanvalmistuksen hajauttaminen on tärkeää huoltovarmuuden näkökulmasta.

Ruokapalvelun henkilöstölle on pidetty tilannekatsaus ruokahuollon järjestelyistä 24.3.2022.

Päätösesitys

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus päättää, että Sonkajärven kunta aloittaa neuvottelut Servica Oy:n kanssa ruokahuollon järjestämisestä Sonkajärven kunnan SOTE-asiakkaille. Sonkajärven kunnan tahtotila on, että SOTE-toimintojen ruoanvalmistus jatkuu Mosaiikin keittiössä myös 1.1.2023 lähtien.

Sonkajärven kunta esittää hyvinvointialueelle, että hyvinvointialueen tukitoiminnot suunnitellaan tiiviissä yhteistyössä alueen kuntien kanssa, ja että suunnittelun kriteerinä on yhteiskunnallinen kokonaistaloudellisuus osaoptimoinnin sijaan.

Päätös

Kunnanhallitus:

Kunnanhallitus yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.

Kunnanhallitus 06.06.2022 § 116

Valmistelija: vs. kunnanjohtaja

Kunnanhallituksen toimeksiannon mukaisesti kunta käynnisti neuvottelut Servica Oy:n kanssa. Neuvotteluja on kokoukseen mennessä käyty kahteen otteeseen: 10.5.2022 ja 23.5.2022. Sonkajärven kunnan osalta neuvottelutapaamisiin osallistuivat vs. kunnanjohtaja, henkilöstöasiantuntija, ruokapalvelupäällikkö, kunnanhallituksen puheenjohtaja ja valtuuston puheenjohtaja. Servica Oy:tä edustivat toimitusjohtaja ja asiakkuusjohtaja. Tapaamisten pohjustamiseksi kunnan edustajat toimittivat Servicalle ennakoon pohjatietoja kunnan tavoitteista,

ruokapalveluihin kohdistuvista tarpeista ja tuotantoresurssien mahdollisuuksista.

Neuvottelujen aluksi todettiin kunnan ja Servican näkemysten eroavan merkittävästi ruokapalvelujen tuottamisen tulevaisuudesta Sonkajärvellä. Yhteistä näkemystä ei ole vielä tähän mennessä neuvotteluissa löydetty. Koska hyvinvointialueen ruokapalvelutuotannon käynnistäminen vie tällä hetkellä kaikki Servican valmistelu- ja suunnitteluresurssit, osapuolet sopivat 23.5.2022 tapaamisessa, että neuvotteluja jatketaan vuodenvaihteessa. Jos kunta ja Servica myöhemmin päätyvät käynnistämään yhteistyön, neuvottelujen lopputuloksena mahdollisesti syntyvä toimitusmalli käynnistyisi siis aikaisintaan elokuun 2023 alusta. Kunnan neuvottelijat arvioivat ensimmäisten tapaamisten tulosta siten, että neuvotteluissa on edelleen mahdollista päästä kunnan kannalta toivottuun lopputulokseen, joten neuvottelua on kannattavaa jatkaa.

Neuvottelujen aikana Servica sitoutui suullisesti tulemaan Mosaiikin keittiön vuokralaiseksi 1.1.2023 ja säilyttämään tiloissa ainakin osan toiminnoista.

Päätösesitys

Vs. kunnanjohtaja:
Kunnanhallitus merkitsee saaneensa tiedoksi neuvottelujen tilannepäivityksen.

Päätös

Kunnanhallitus:
Kunnanhallitus yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.
